

De opstanding van Maria Magdalena

Ledevaartkerk Chaam, 1 april, Paasochtend 2018

Ds. Sara Dondorp

Kinderen

De tuinman (Naar: De Eerste Dag, 2014/2 p. 60, ds. Trinus Hibma)

Meneer Tuinman heeft moestuin vlak buiten muren van Jeruzalem. Daar vlak bij is ook een ezelweide en een begraafplaats. Hij kweekt groenten en bloemen, die hij verkoopt op de markt. Er staat een schuurtje voor gereedschap & werkkleding. Meneer Tuinman is vroeg opgestaan, om te wieden en slakken te rapen. Dan ziet hij iemand lopen met bijna niks aan. Oef, wat koud! "Pak maar een jasje en een tuinbroek uit de schuur!" roept hij de man toe. Dan ziet hij een vrouw lopen, ze ziet er heel verdrietig uit. Maar meteen rent ze weer weg, dwars door de radijzen. Even later komen er nog twee door de stadspoort rennen. Alsof het een wedstrijd is. Ze lopen dwars door de boontjes. Even later ziet hij ze weer teruglopen, druk in gesprek. Dan ziet hij de vrouw opnieuw, tussen de lelies en de zonnebloemen. En daar staat die blote man ook, nu in een jasje en tuinbroek van Meneer Tuinman. Het lijkt wel of de vrouw hem om de hals wil vliegen. Maar dan ineens is hij weg. En de vrouw loopt terug naar de stad. Rustig, rechtop, blij. Meneer Tuinman schudt zijn hoofd. Vreemd allemaal!

Inleiding

Pasen is een feest van bevrijding en een feest van vreugde. Israël viert met Pesach de bevrijding uit slavernij, de kerk viert bevrijding uit de banden van de dood. Dat begint vanmorgen met een profetisch feestmaal bij de Eeuwige. Er is genoeg voor iedereen, voor alle volken, in volle harmonie. Eén en al vreugde! Zelfs de dood is naar de achtergrond verdwenen. De Eeuwige zou ons redden, sterker nog: de Ene heeft ons gered...

Eerste lezing: Jesaja 25:6-9

Tweede lezing: Johannes 20:1-18

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Bijna zo lang ze zich kan herinneren was ze bij hem geweest. Toen hij nog door Galilea trok met zijn leerlingen, ging ze mee. Zo hoorde er zijn verhalen van hoop en visioenen van vrede. Hij gaf mensen wérkelijk hoop. Mensen die de moed opgegeven hadden, mensen die er niet meer bij hoorden, zelfs mensen die door iedereen met de nek aangekeken werden. Bij hem was echt iedereen welkom. Hij genas zieken en gaf mensen nieuw perspectief. Overal waar hij kwam werden mensen enthousiast, gingen ze geloven in de goede kanten van het leven en van elkaar. Sinds ze met hem meegegaan was, was haar leven veranderd. Soms was het zwaar, ze hadden meestal geen dak boven hun hoofd, maar het was goed om bij hem te zijn, hij die zo inspirerend was. Oh, er waren wel eens meningsverschillen of onenigheden, maar hij wist altijd te bemiddelen. Hij liet iedereen in zijn waarde. Hij had voor iedereen begrip en erkenning. Hij was iemand die je werkelijk zag zoals je was. Die het beste in je naar boven bracht.

Ze was er bij toen ze gezamenlijk Jeruzalem binnentrokken. Hij wilde op een ezel zitten, een nederig en eenvoudig dier. En hij luisterde naar de mensen die hem op straat toeriepen. Later hebben ze nog samen gegeten met elkaar. Wat hij toen niet allemaal verteld heeft! Verteld en voorgedaan. Wat was Petrus boos toen hij zijn voeten wilde

wassen, als een slaaf! Daarmee wilde hij laten zien dat iedereen gelijkwaardig is. Hij bedoelde het als voorbeeld van dienstbaarheid. Van liefde en verdraagzaamheid. En verbondenheid met de Vader. Ja toen wilde Petrus wel! Voorgeleefd heeft hij, en verteld. Nog zoveel meer, ze kan het nu niet meer allemaal opnoemen. De herinneringen buitelen over elkaar heen, het is nog zo kort geleden.

Buiten in een olijfgaard hebben ze hem gevangen genomen. Met een hele groep soldaten, alsof hij een misdadiger was! Ze heeft het allemaal gezien. Hoe hij beschuldigd en veroordeeld werd. En dat hij daar zo kalm onder bleef. Koninklijk bijna. Tenslotte hebben ze hem gekruisigd. Als ze daaraan terugdenkt, gaat er een rilling door haar heen. Haar geliefde meester! Zo verschrikkelijk! De meeste leerlingen konden het niet aanzien. Zijn weggegaan. Zijzelf kon het ook niet aanzien, maar ze wilde blijven. Ze kon hem niet loslaten. Samen met zijn moeder bleef ze erbij. Ze wilde het zien, hoe erg het ook was. Ook heeft ze gezien hoe Jozef en Nikodemus zijn lichaam meenamen. Ze heeft nog geholpen hem te balsemen en in doeken te wikkelen. In een olijfgaard was een graf, een nieuw graf. Daar lieten ze hem achter.

En nu....

Het is de derde dag. Of nog niet helemaal, want het is nog donker. Eigenlijk heeft ze geen reden meer om 's morgens op te staan. Wat heeft haar leven nu nog voor zin, nu hij er niet meer is? Weliswaar leeft ze nog, maar van binnen voelt ze zich dood. Hij gaf haar leven zin en betekenis. Hij gaf haar moed en hoop. Nee, een reden op op te staan heeft ze niet, maar slapen gaat ook niet. Dus is ze toch maar opgestaan, heel vroeg in de morgen. Eigenlijk is er maar één waar ze heen wil, naar hem. Daarom besluit ze naar de olijfgaard te gaan. Naar de tuin waar hij is. Stilletjes loopt ze de stadspoort uit. Het is nog donker, ze ziet bijna niets. Toch weet ze precies waar ze moet zijn. Die plek zal ze nooit vergeten. Of toch? Ze schrikt. Er klopt iets niet! Waar is de steen gebleven! Oh God, wat hebben ze met mijn meester gedaan! In haar ontzetting rent ze terug naar de stadspoort. Nauwelijks ziet ze waar ze loopt. Tot ze plotseling tegen iemand aan botst. Het is Petrus! En die andere leerling is er ook bij. "Hij is weg! roept ze, "Ze hebben hem meegenomen!" En ze wijst in de richting van het graf. De twee rennen erheen en zij rent erachteraan. Ze lopen allebei het graf in en komen even later weer naar buiten. Weg zijn ze, weer terug naar de stad. Zij blijft alleen bij het graf achter.

Nu pas komen de tranen. Hij is er niet meer, ze moet zonder hem verder... Tranen van verdriet, van teleurstelling, van wanhoop. Ze voelt zich koud worden van binnen. Maar dan ineens bemerkt ze hoe ze omgeven wordt door een heilzaam licht. De ochtend breekt aan, de zon komt op. Maar dit licht is nog sterker. Nog warmer. Een licht dat haar op een geheimzinnige manier kracht geeft. "Ze hebben hem weggehaald," fluistert ze, "ik weet niet waar hij is." Onbegrijpelijk is het allemaal. Plotseling wordt haar aandacht bij het graf weggezogen. Dáár is niets, het graf is leeg. Daar is alleen dood, verdriet, einde. Ze draait zich om, weg van die doodse plek. Plek van verleden tijd. Aan de andere kant is leven, toekomst, hoop. Daar staat ineens een tuinman die haar recht in de ogen kijkt. Het zijn lieve, troostrijke ogen. "Waarom huil je", vraagt hij. "Hebt u hem soms weggehaald?" vraagt ze. "Weet u waar hij is?" Dat is het enige waar ze aan kan denken. Het is de derde keer dat ze het zichzelf hoort zeggen. Hij, mijn licht, mijn leven, is er niet meer! Waar is hij? De tuinman geeft haar geen antwoord. Hij blijft haar aankijken en hij roept haar naam: Maria! Die roepstem! Hij roept háár! Ineens lijkt alles nog lichter geworden. De pijn en het verdriet zijn weg. Er zijn alleen die liefdevolle ogen en die roepstem. Die stem die

haar tot leven roept, tot een toekomst roept, tot een bestemming roept. Hoe heeft ze die stem en vooral die ogen niet kunnen herkennen! "Meester!" roept ze en ze strekt haar armen naar hem uit. Ze is helemaal warm van binnen, van vreugde en van liefde. Het liefst zou ze hem in de armen willen vliegen. Maar hij weert haar af. "Houd me niet vast", zegt hij, rustig. Hij is er voor haar, maar niet om aan te raken, niet om vast te houden. Niet voor haar alleen is hij er. "Ga de anderen vertellen dat je mij gezien hebt," zegt hij. En ineens begrijpt ze het. Hij is er niet voor haar alleen, hij is er voor iedereen. Hij was immers altijd degene die mensen samenbracht, die mensen elkaar liet zien als medemensen, als gemeenschap. De anderen moeten het ook weten, dat hij er is, dat het leven weer zin heeft. Dat er een toekomst is waarin hij een rol zal spelen en dat mensen daar hoop en moed uit zullen putten. Het heeft weer zin om 's morgens op te staan. Om elke dag op te staan. Want er is iets te doen. Er is iets te vertellen: Hij leeft! Zijn leven van hoop, moed en kracht geven, gaat verder! Zijn inspiratie gaat door om mensen tot elkaar te brengen, om mensen tot hechte gemeenschap te maken.

Terwijl ze dat allemaal overdenkt, merkt ze dat de tuinman er niet meer is. Het geeft niet. Hij is er in haar hart en dat is genoeg. Het voelt alsof ze zelf is opgestaan, uit de moedeloosheid. Ze gaat inderdaad rechtop staan en loopt terug naar de stad. Recht vooruit, ze kijkt niet meer om. Het graf laat ze achter zich. Ze gaat het goede nieuws aan de anderen vertellen. Aan de hele gemeenschap! Het is niet voorbij, het gaat door! Zijn levengedevende boodschap gaat door! Al lopende lacht ze bij zichzelf over de situatie. Zij, een vrouw, is degene die het nieuws komt brengen. Zij is de eerste getuige dat hij leeft en dat zijn leven doorgaat. Een vrouw, die in de rechtbank niet mag getuigen. Want vrouwen zijn officieel onmondig. Twee mannelijke getuigen moeten er zijn. Maar nu wordt alles anders. Alles is nieuw. Dit is de eerste dag van een nieuw begin. Dag één van nieuw leven! De schepping is veranderd. De wereld is veranderd. Eén vrouw is voldoende, één vrouw is getuige. Ze lacht bij zichzelf om die heel nieuwe situatie. En tegelijkertijd beseft ze dat ze weer lachen kan. Zij, een vrouw, is getuige dat hij leeft. Nee, straks zijn ze allemaal samen getuige van zijn leven. Want Petrus en die andere leerling waren er ook bij. Alles wordt anders, alles wordt nieuw, denkt ze. Het verdriet van vanmorgen is op de achtergrond geraakt. Het oude leven is van kleur veranderd. Zelfs de irritatie die ze vaak bij zichzelf voelde als Petrus er weer eens iets uitflapte, is verdampt. Het doet er niet meer toe. Het leven is een schone lei geworden. Zo loopt ze de poort door, de stad in, haar leven in. Het leven gaat verder, de hoop gaat verder. Nieuw leven, nieuwe hoop; een nieuw begin, nieuwe toekomst. Hoop op een toekomst zoals God die bedoeld heeft. Inspiratie om samen een gemeenschap van Gods kinderen te zijn. En daar samen voor aan de slag te gaan. Want Jezus leeft!

Amen